

**Oponentský posudek na diplomovou práci Marcely Kubátové
na téma
„ Domácí násilí a jeho prevence“**

Rozsah diplomové práce: 66 stran (včetně seznamu použité literatury)

Datum odevzdání práce: 13. 3. 2014

1. Aktuálnost tématu:

Domácí násilí je závažným společenským fenoménem, který je u nás předmětem hlubší pozornosti odborné veřejnosti teprve od konce devadesátých let. Úsilí vyvíjené za účelem ochrany obětí domácího násilí a předcházení tomuto jevu se projevuje v postupném vytváření řady preventivních aktivit, k nimž patří i nástroje právní. Zkoumání povahy domácího násilí a odpovídajících právních institutů, které mají přispět k prevenci tohoto jevu, je tedy velmi aktuální.

2. Náročnost tématu:

Zpracování tématu vyžaduje interdisciplinární přístup. Základním předpokladem je důkladná znalost kriminologických, psychologických a sociologických aspektů problematiky. Zároveň je nezbytné, aby diplomantka byla obeznána s trestněprávní problematikou a aby se v potřebné míře orientovala i v souvisejících otázkách práva občanského a správního práva. Je třeba konstatovat, že autorka všechny uvedené přístupy ve své práci v potřebné míře využila.

3. Hodnocení práce podle stanovených kritérií:

Cílem práce (viz str. 2) je jednak vyložit problematiku domácího násilí a možnosti prevence tohoto jevu a jednak poukázat na některé chybějící právní instituty, které by mohly zvýšit současnou úroveň prevence nebo alespoň zmírnit následky násilí, pokud již k němu došlo. Cíl práce je vhodně vytyčen, odpovídá celospolečenskému zájmu na hledání účinné ochrany před domácím násilím.

Práce je přehledně uspořádána. Výklad je rozčleněn do pěti kapitol, úvodu a závěru a doplněn seznamem zkratk a seznamem použitých pramenů. Kapitoly jsou navíc podrobně vnitřně členěny, což usnadňuje orientaci v textu.

Práce je založena na promyšlené systematice. První kapitola je věnována definici domácího násilí, jeho znakům, formám a příčinám, typickým cyklickým fázím, v nichž k němu dochází, a také mýtům, které ve spojitosti s tímto jevem přezívají ve společnosti. Ve druhé kapitole se autorka zabývá profilem pachatele domácího násilí a poté odděleně charakterizuje muže a ženy jako násilné osoby. Ve třetí kapitole pak rozebírá profil oběti domácího násilí a jeho nežádoucí následky a v návaznosti na to pojednává o jednotlivých kategoriích obětí (ženách, mužích, dětech, seniorech, homosexuálech). Ve čtvrté kapitole, orientované na problematiku prevence, autorka poskytuje přehled o nástrojích působících na jednotlivých úrovních prevence (primární, sekundární a terciární). V páté kapitole jsou vyloženy nejvýznamnější právní instrumenty sloužící k ochraně před domácím násilím. V popředí autorčiny pozornosti jsou vybrané skutkové podstaty trestných činů, institut vykázání, předběžná opatření ukládaná v občanském soudním řízení a v trestním řízení, některá ustanovení zákona o obětech a nového občanského zákoníku a problematika krizové intervence a intervenčních center. V závěru jsou pak shrnuty hlavní myšlenky práce. Autorka

tu zejména zdůrazňuje potřebu zavedení povinných terapeutických programů pro násilné osoby a podpory rozvoje svépomocných aktivit obětí a rovněž doporučuje úpravu vypořádání společného jmění manželů s přihlédnutím k zájmu obětí domácího násilí.

Po metodologické stránce se práce opírá o studium odborné literatury a internetových zdrojů. Způsob nakládání s použitými prameny odpovídá stanovené normě. Seznam použité pramenů je bohatý a svědčí o tom, že autorka se v literární produkci věnované dané problematice velmi dobře orientuje.

Po obsahové stránce práci považuji za zdařilou. Diplomantce se v ní podařilo postihnout hlavní problémy domácího násilí a podat ucelený obraz zkoumaného jevu. Oceňuji promyšlenost, s jakou přistoupila k výběru rozebíraných otázek, i její závěry, byť výrazněji nepřekračují rámec použité literatury. Vytknout lze snad jen omezenou pozornost, kterou autorka věnovala novému zákonu o obětech trestných činů (postrádám např. zmínku o novém právu oběti na prohlášení o dopadu trestného činu na její dosavadní život nebo o významu zavedení pojmu zvlášť zranitelné oběti).

Práce je psána kultivovaným stylem. Vnější úprava práce je provedena s náležitou pečlivostí.

4. Otázka k obhajobě:

Prohlášení oběti o dopadu trestného činu na její život a jeho význam v trestním řízení.

5. Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě.

6. Navržený kvalifikační stupeň: velmi dobře

JUDr. Marie Vanduchová, CSc.

V Praze dne 29. 4. 2014

